

Ο ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ Η ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΕΡΑΜΕΙΩΝ

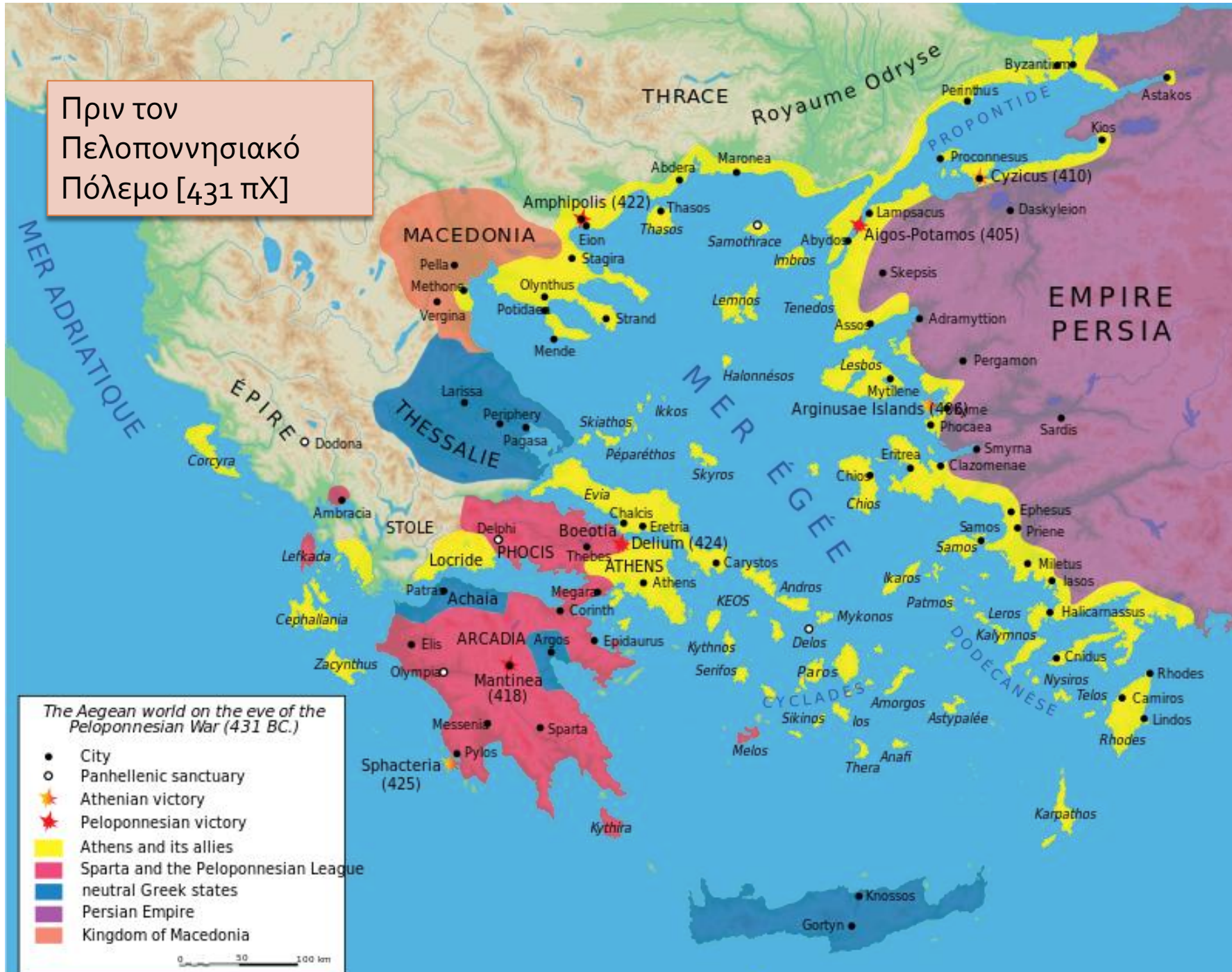
Στη γραμμή του χρόνου

5 ^{ος} ΑΙ.	490 π.Χ.	Μάχη του Μαραθώνα.
	479 π.Χ.	Οι Πέρσες εγκαταλείπουν τον ελλαδικό χώρο.
	478 π.Χ.	Α΄ Αθηναϊκή Συμμαχία
	445 π.Χ.	Τριακοντούταις σπονδαί: Ειρήνη της Αθήνας με τη Σπάρτη. Εποχή του Περικλή στην Αθήνα
	431 π.Χ.	Αρχή του Πελοποννησιακού Πολέμου
	404 π.Χ.	Τέλος του Πελοποννησιακού Πολέμου Σπαρτιατική ηγεμονία
4 ^{ος} ΑΙ.	395 π.Χ.	Βοιωτικός – Κορινθιακός πόλεμος (τελειώνει το 386 π.Χ.)
	386 π.Χ.	Ανταλκίδειος Ειρήνη. Ανάμιξη των Περσών στην Ελλάδα
	380 π.Χ.	Ο Ισοκράτης στον Πανηγυρικό του μιλά για την Πανελλήνια ιδέα
	371 π.Χ.	Μάχη στα Λεύκτρα. Θηβαϊκή Ηγεμονία
	362 π.Χ.	Μάχη στη Μαντίνεια. Πτώση της Θηβαϊκής Ηγεμονίας
	359 π.Χ.	Ο Φίλιππος Β΄ γίνεται βασιλιάς της Μακεδονίας.
	338 π.Χ.	Μάχη της Χαιρώνειας.
	337 π.Χ.	Συνέδριο της Κορίνθου. Ένωση των Ελλήνων με αρχηγό τον Φίλιππο
	336 π.Χ.	Δολοφονία του Φιλίππου. Ο Αλέξανδρος ηγέτης των Μακεδόνων και των Ελλήνων

Η Μακεδονία πριν τον Φίλιππο

- Δεν γνώρισε την εξέλιξη πολιτευμάτων που είδαμε σε άλλες ελληνικές πόλεις (σταμάτησε στην **βασιλεία**)
- - Πέρα από το βασίλειο της Μακεδονίας υπάρχουν και πολλά μικρά μακεδονικά βασίλεια
- - Συγκρούσεις με βόρειους εχθρούς (κυρίως Ιλλυριούς)
- - Περιορισμένη ανάμιξη στα ελληνικά πράγματα

Πριν τον
Πελοποννησιακό
Πόλεμο [431 πΧ]

Μετά τον θάνατο του
Φιλίππου [336 πΧ]

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Β΄ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

- Σταθεροποιεί τη θέση του στον θρόνο της Μακεδονίας
- Βασιλεύει στη Μακεδονία από το 359 ως το 336 π.Χ.
- Βάζει δύο στόχους:
- (α) την ισχυροποίηση του μακεδονικού κράτους
- (β) την επέκταση της εξουσίας του (βλ. επόμενη σελίδα)

ΙΣΧΥΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

□ Τι κάνει γι' αυτό ο Φίλιππος:

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΕΧΘΡΩΝ ΣΤΟΝ
ΒΟΡΡΑ

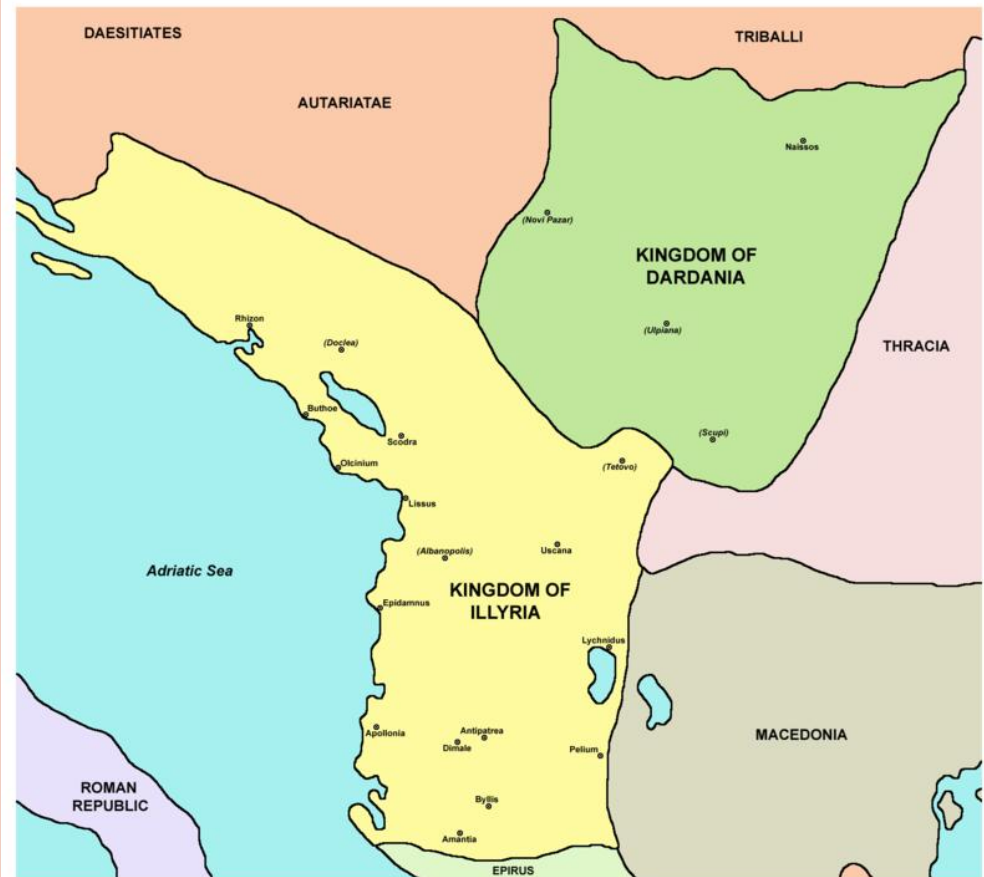
ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΙΣΧΥΡΟΥ
ΣΤΡΑΤΟΥ

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ
ΙΣΧΥΡΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΕΠΕΚΤΑΤΙΚΗ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΧΘΡΩΝ ΣΤΟΝ ΒΟΡΡΑ

- Βόρειοι γείτονες της Μακεδονίας που αντιμετώπιστηκαν από τον Φίλιππο:
- Ιλλυριοί
- Παίονες

Kingdoms of Illyria and Dardania in the 3rd century BC

Scodra - names of the settlements in pre-Roman times

(Doclea) - names of the settlements from later time periods

Note: names of the settlements from later time periods are indicated in the map because some of them were also locations of older pre-Roman settlements, while for some there is a conflicting data whether these localities were inhabited in pre-Roman times or not.

THRACIANS

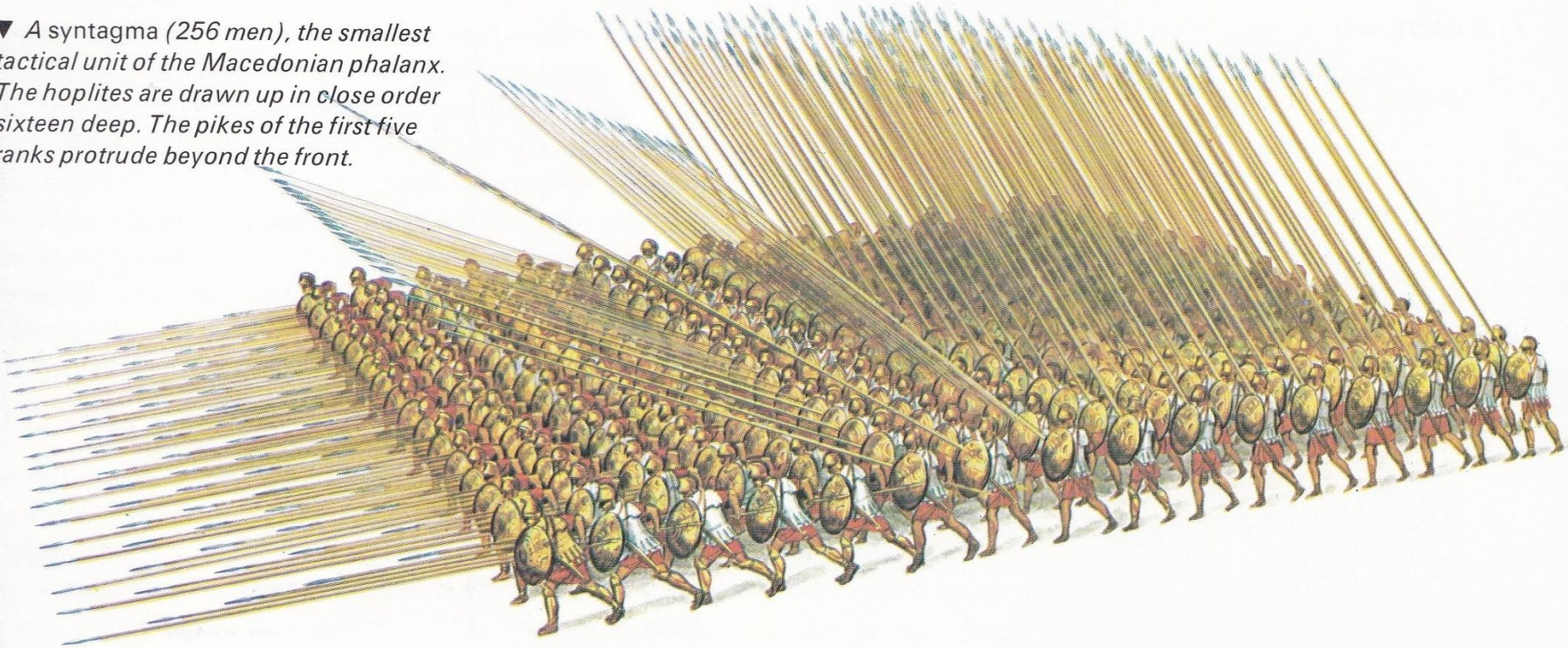

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΙΣΧΥΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

- ❑ (α) **Μακεδονική φάλαγγα:** Ήταν το κύριο στρατιωτικό σώμα
- ❑ Την αποτελούσαν 16 σειρές από πεζέταιρους (=πεζοί στρατιώτες). Κρατούσαν τη **σάρισα** (μακρύ δόρυ 6 μ.)
- ❑ (β) **Ιππικό:** το επάνδρωναν οι εταίροι (ευγενείς)
- ❑ (γ) Άλλα σώματα: τοξότες, ακοντιστές, πελταστές (= κρατούσαν την πέλτη = μικρή ασπίδα σε σχήμα μισοφέγγαρου και μικρό ακόντιο)

Μακεδονική φάλαγγα

▼ A syntagma (256 men), the smallest tactical unit of the Macedonian phalanx. The hoplites are drawn up in close order sixteen deep. The pikes of the first five ranks protrude beyond the front.

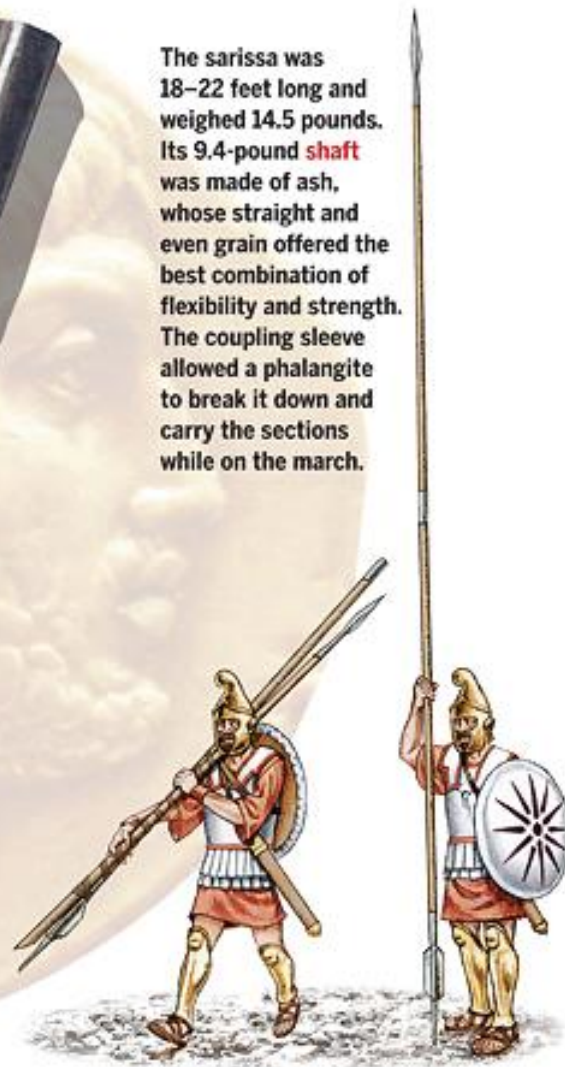
Σάρισα

Affixed to the wooden shaft with pitch, the iron **spearhead** was 20 $\frac{1}{4}$ inches long and weighed 2.7 pounds.

A 7-inch **coupling sleeve** joined the two shaft sections.

A phalangite could drive the 2.4-pound **butt spike** into the ground as an anchor when repelling cavalry.

The sarissa was 18–22 feet long and weighed 14.5 pounds. Its 9.4-pound **shaft** was made of ash, whose straight and even grain offered the best combination of flexibility and strength. The coupling sleeve allowed a phalangite to break it down and carry the sections while on the march.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΙΣΧΥΡΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

- Βήματα:
- (α) καταλαμβάνει τα χρυσωρυχεία του Παγγαίου (στην Ανατολική Μακεδονία)
- (β) κόβει μακεδονικό νόμισμα (=χρυσοί στατήρες. Είχαν διαφορετική αξία από πόλη σε πόλη)
- (γ) Οι στατήρες εκτοπίζουν τη χρήση του περσικού νομίσματος (δαρεικοί) από τον ελληνικό χώρο.

Μακεδονικός στατήρ

ΕΠΕΚΤΑΤΙΚΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- Στόχοι:
- (α) αρχικά: να εξασφαλίσει εκτάσεις γης τις οποίες παραχωρούσε στους άνδρες του μακεδονικού στρατού
- (β) στη συνέχεια: να ενώσει όλους τους Έλληνες υπό την αρχηγία του (επέκταση στην κεντρική και τη Νότια Ελλάδα)

ΒΗΜΑΤΑ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

Επέκταση
ΒΟΡΕΙΑ -
Βορειοανατολικά

Επέκταση Νότια

Ένωση Όλων
των Ελλήνων

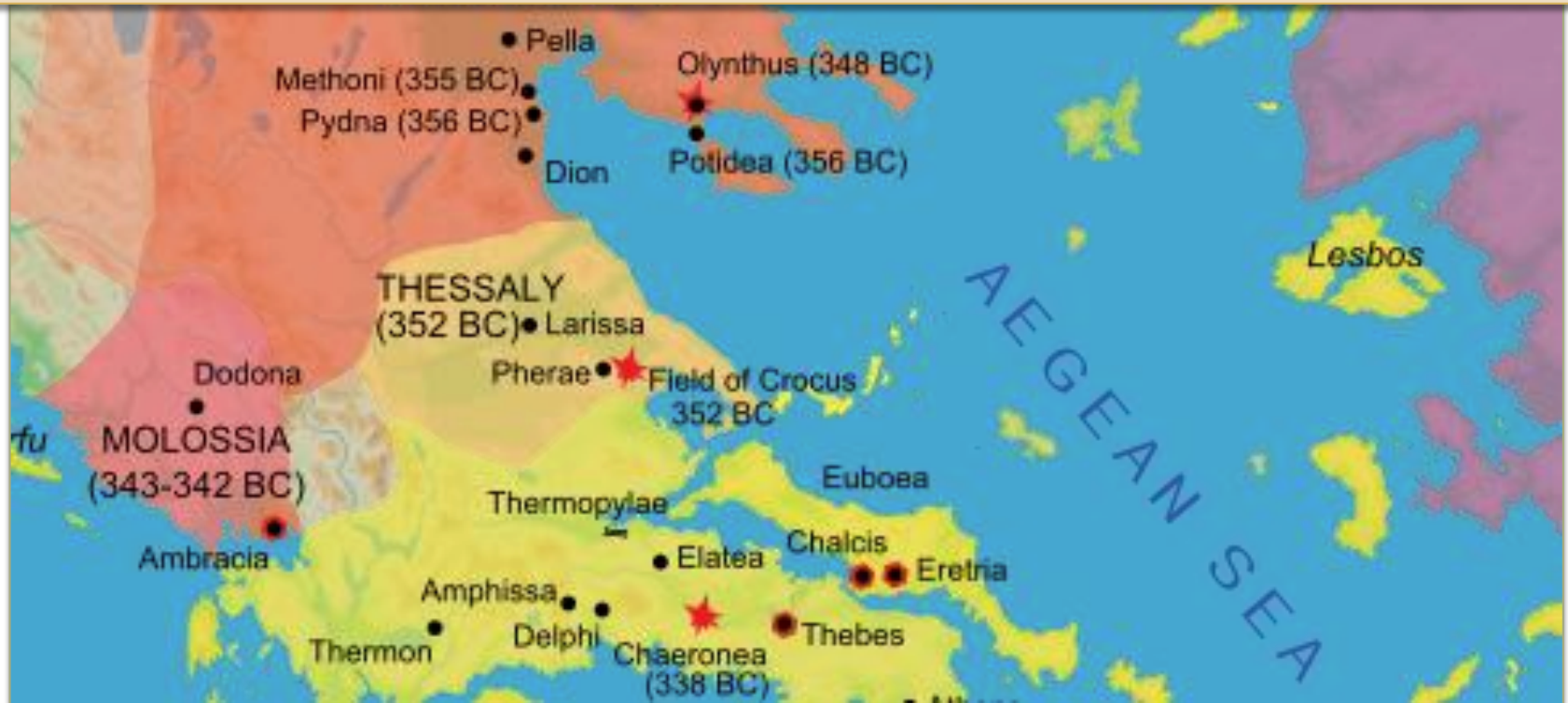
Επέκταση Βόρεια- Βορειοανατολικά

- - Καταλαμβάνει πόλεις στη Χαλκιδική, Ανατολική Μακεδονία, Θράκη, φθάνει ως τις ακτές του Εύξεινου Πόντου

Επέκταση Νότια

- - Αφορμή: συγκρούσεις των πόλεων της κεντρικής Ελλάδας σχετικά με **το Μαντείο των Δελφών**
- - Ο Φίλιππος επεμβαίνει στη Θεσσαλία και τη Νότια Ελλάδα.

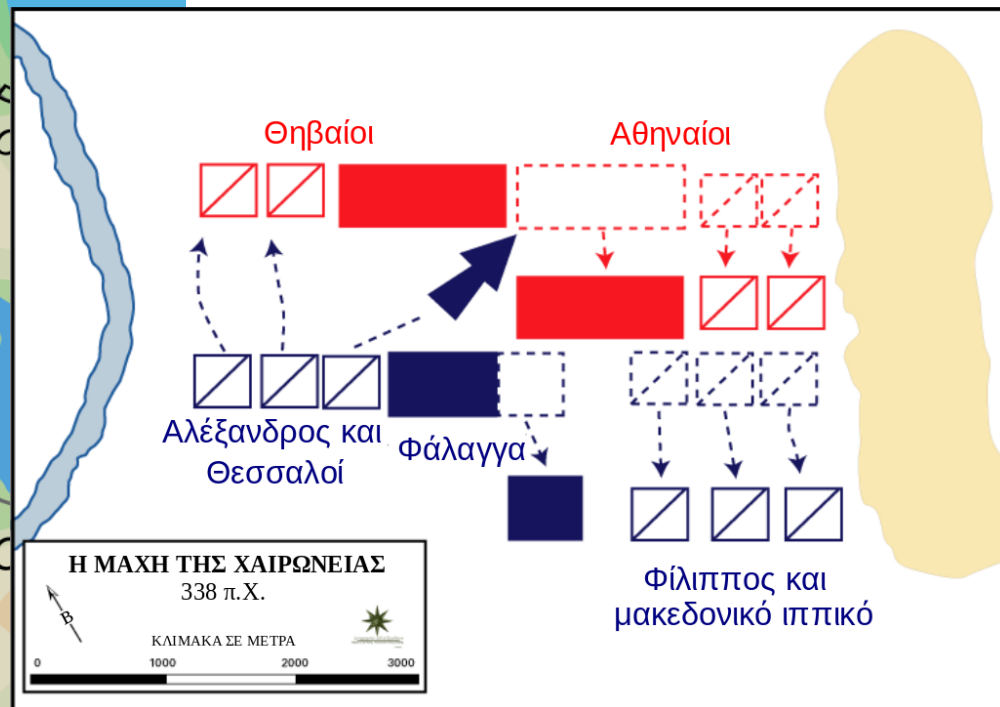
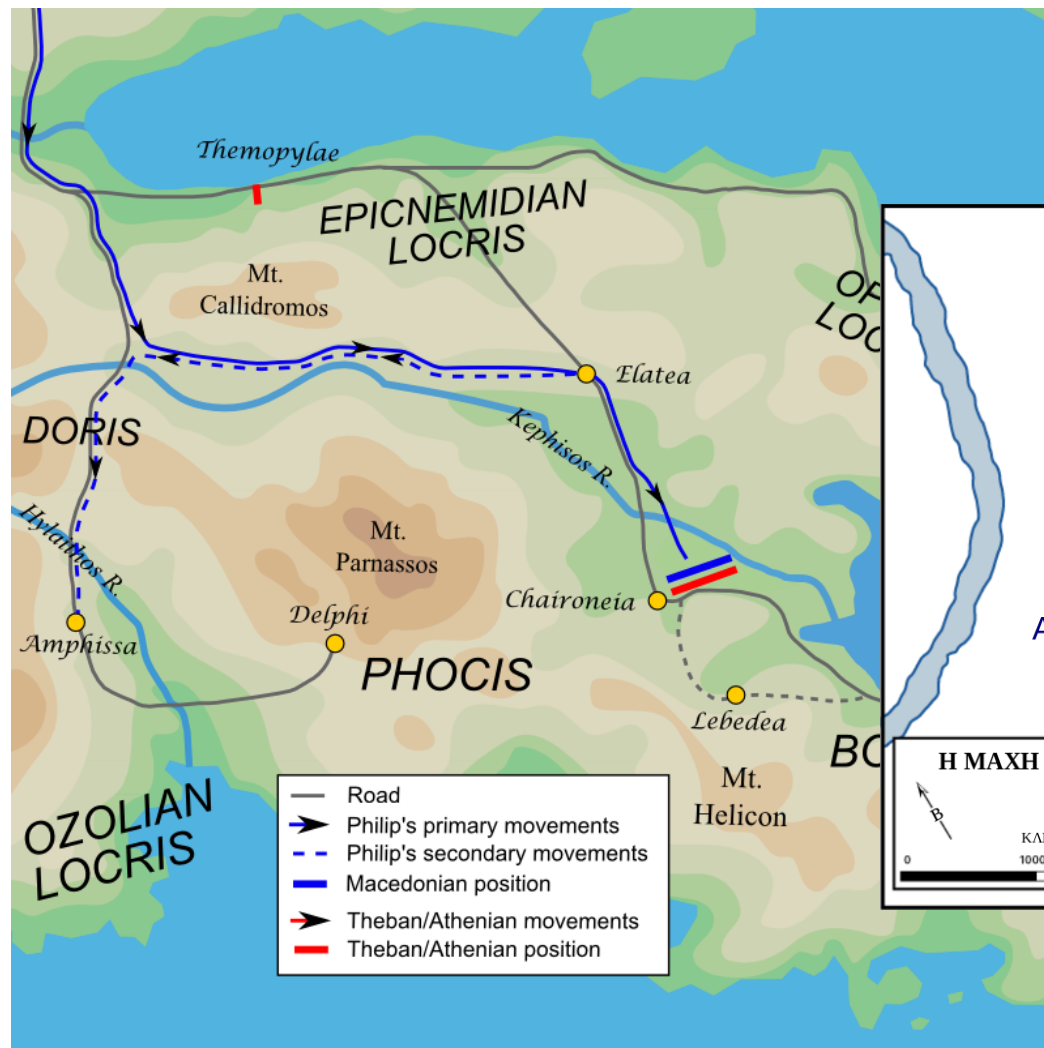

Επέκταση νότια: Μάχη της Χαιρώνειας [338 π.Χ.]

- Φίλιππος Β΄ **VS** Συνασπισμός Αθηναίων – Θηβαίων
- Νικητής: Φίλιππος
- Συνέπεια: Ο Φίλιππος επιβάλλεται ως αδιαφιλονίκητος ηγέτης των Ελλήνων :
- (α) μπορεί να ενώσει όλους τους Έλληνες
- (β) μπορεί να τους οδηγήσει σε νικηφόρα εκστρατεία εναντίον των Περσών, να ελευθερώσει τη Μ. Ασία

Μάχη της Χαιρώνειας

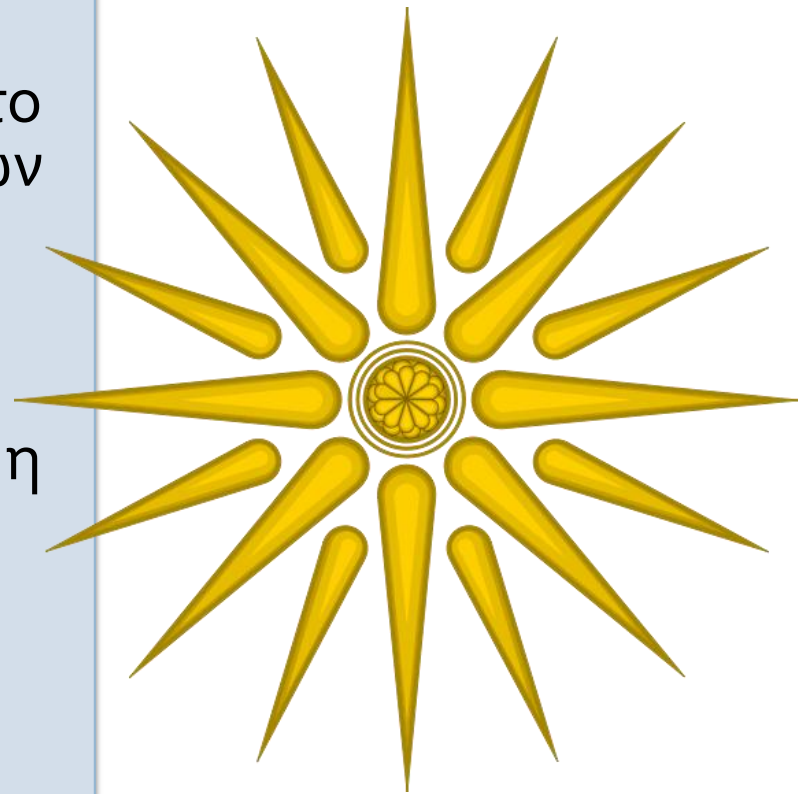
Η ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ: ΠΡΩΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ (337 π.Χ.)

- Συμμετέχουν όλες οι πόλεις (εκτός από τη Σπάρτη)
- Είναι το συνέδριο όπου πραγματοποιείται η πανελλήνια ένωση.

Αποφάσεις του Συνεδρίου

- Απαγορεύονται οι συγκρούσεις ανάμεσα στις ελληνικές πόλεις
- Απαγορεύεται να αλλάξει βίαια το καθεστώς των ελληνικών πόλεων
- Προστατεύεται η ελεύθερη ναυσιπλοΐα – καταδίκη της πειρατείας
- Ιδρύεται πανελλήνια **συμμαχία**, η οποία:
 - (α) είναι αμυντική και επιθετική
 - (β) Ο Φίλιππος γίνεται ισόβιος αρχηγός της.

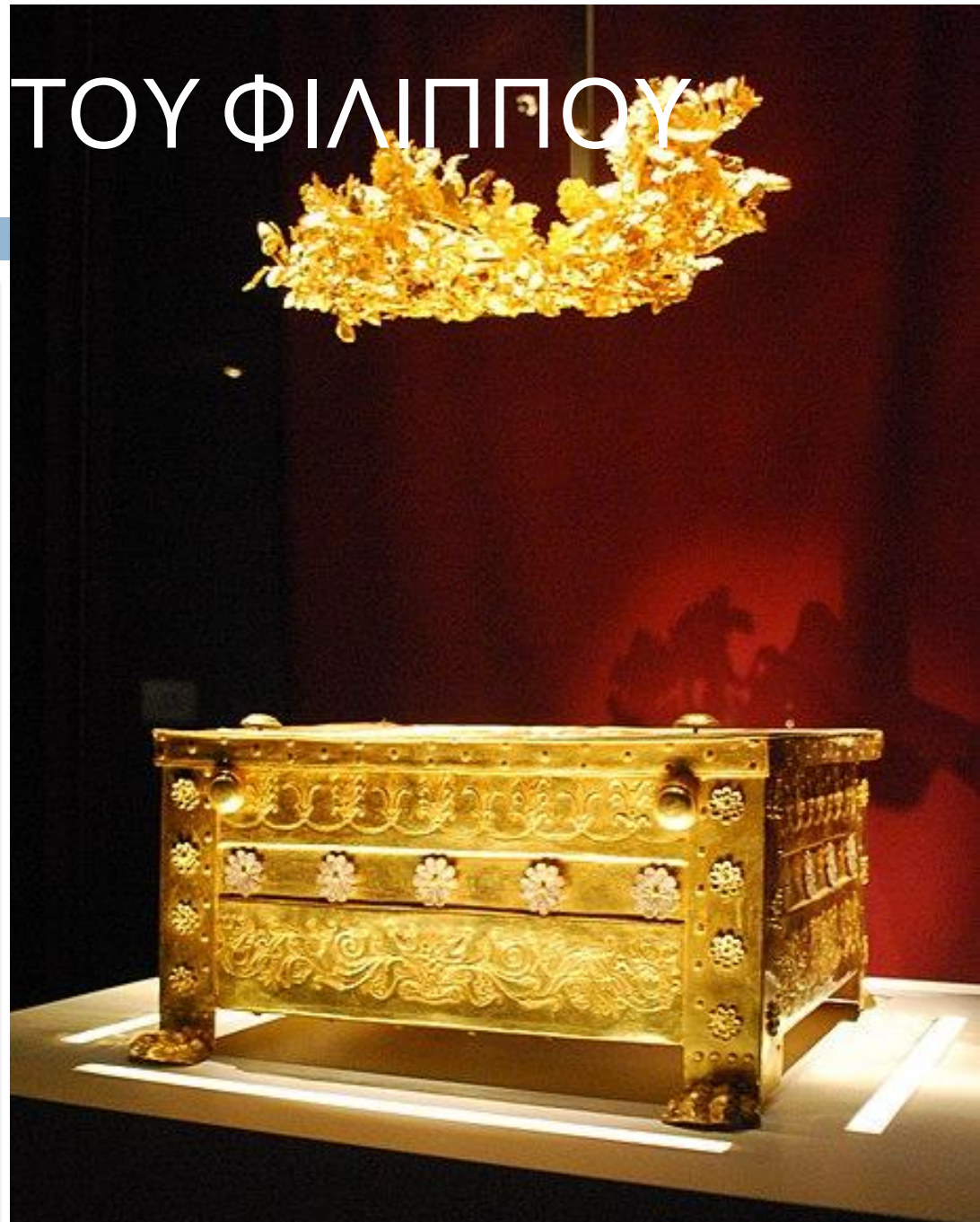
ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

- Γίνεται το 336 π.Χ.
Στις Αιγές
(πρωτεύουσα της
Μακεδονίας) κατά
τη διάρκεια
γιορτών προς τιμήν
του Δία, στις οποίες
τελούνταν και οι
γάμοι της κόρης
του Κλεοπάτρας με
τον βασιλιά των
Μολοσσών
(κατοικούσαν στην
Ήπειρο)
- Τον μαχαίρωσε ο
Παυσανίας, ένας
από τους
σωματοφύλακές
του.

ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΟΥ

- Η χρυσή λάρνακα με τα οστά του Φιλίππου ανακαλύφτηκε στη Βεργίνα, κατά την ανασκαφή του τάφου του.
- Ο Φίλιππος δεν πρόλαβε να εκπληρώσει τον ρόλο του αρχηγού όλων των Ελλήνων εναντίον των Περσών.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

- 336 π.Χ. Ο νεαρός Αλέξανδρος διαδέχεται τον πατέρα του Φίλιππο
- **Γίνεται δεύτερο συνέδριο στην Κόρινθο (336 π.Χ.)**
- Οι ελληνικές πόλεις ανανεώνουν με όρκο την εμπιστοσύνη και τον αρχηγικό ρόλο που είχαν δώσει στον Φίλιππο στον Αλέξανδρο →
- Ο Αλέξανδρος γίνεται ο νέος ηγέτης των Ελλήνων

